

Internacional

L'ASSASSINAT D'OLOF PALME

Desconcert, desconcert, sobretot...

L'inici del cap de setmana rebentava el relax de les redaccions de premsa i els despatxos oficials amb una notícia sorprenent: la matinada de dissabte, Olof Palme, el dirigent socialdemòcrata suec, queia assassinat de dos trets al ventre en un dels carrers més importants d'Estocolm.

En el moment de redactar aquesta crònica poques notícies hi ha sobre l'autor de l'atemptat. S'ignora, també, encara les possibles motivacions del fet. Un fet que ha causat una enorme sorpresa, tant pel personatge mort, com pel país on s'ha produït l'assassinat. Suècia pot dir-se que era una de les nacions més tranquil·les del món, de tal manera que els seus polítics es passejaven habitualment sense cap mena d'escorta pels carrers.

Olof Palme era un dels polítics més respectats d'Europa. Socialdemòcrata i líder del PSDA —partit Socialdemòcrata Suec— des de 1969, havia nascut el 30 de gener de 1927. Diputat des de l'any 1957, Palme havia desenvolupat diversos càrrecs en l'executiu, que l'havien portat a ser ministre sense cartera, de primer, ministre d'Educació i Comunicacions, més tard, i, finalment, primer ministre, càrrec que ostentà tres vegades durant els darrers vint anys. Particularment dura va resultar per a ell la campanya electoral de l'any passat, en la qual, però, imposà, finalment, el seu carisma i la seua decisió.

Olof Palme havia estat membre important de la Internacional Socialista i havia participat en nombroses activitats del seu sector més esquerrà. Fou ell el promotor d'un manifest firmat fa uns mesos, juntament amb els presidents o cap d'estat de Grècia, Tanzània, Índia i Mèxic, contrari a la guerra nuclear i en favor del desarmament. La tradició neutralista del seu país, que no ha entrat en guerra mai durant els dos darrers segles, ha hagut de contribuir, sens dubte, a la sensibilitat de Palme pels problemes de la pau, als quals ha dedicat esforços importants, servint com a mitjancer en

Un dels polítics més respectats d'Europa, en una societat en molts punts modèlica.

Les primeres hores de dissabte passat van dur la notícia de la mort d'Olof Palme. La primera reacció, generalitzada, va ser la sorpresa i un desconcert terrible.

tre Iran i Irak i en el conflicte de l'Amèrica Central, zona en la qual va prestar suport al govern de Nicaragua, malgrat que durant els darrers mesos va manifestar reiteradament desavinences amb els sandinistes.

La seua imatge d'home jovial, amic de formes allunyades del convencionalisme polític, és estretament associada en l'Estat espanyol a la fotografia que la premsa franquista féu famosa de Palme, passejant vestit d'home sandvitx, pels carrers d'Estocolm, amb una vedriola en la qual recollia diners per ajudar ETA i com a protesta pels assassinats de Txiqui, Otaegui i els militants del FRAP, de setembre de 1975.

Més enllà de les anècdotes, però, la mort d'Olof Palme, del primer ministre d'un dels països més avançats socialment del món, planteja l'interrogant sobre fins a on ha arribat a la violència i l'agressivitat de la societat occidental.

Els països escandinaus han estat models d'un desenvolupament capitalista que permetia, alhora, un grau important de participació popular en les decisions de més pes i una xarxa de serveis socials en molts aspectes d'un nivell equiparable a la dels països socialistes. És cert que el nivell de suïcidis havia augmentat paral·lelament en una relació que psicològics i sociòlegs no acaben d'explicar. Suècia, però, amb un índex de creixement demogràfic quasi nul —el 0,4 per cent—, una alfabetització pràcticament completa, una estesa xarxa sanitària i cultural i un índex d'atur que començava a ser preocupant, però encara incomparable amb els de la resta dels països europeus, continuava apareixent als ulls de molts polítics del vell continent com una societat modèlica. Una societat que feia difícil imaginar una situació com la que va viure en la matinada de dissabte passat.

La reacció immediata del viceprimer ministre Ivar Carlsson va ser la de convocar el seu poble a concentrar-se davant el palau de govern. Una reacció de desconcert, sens dubte. Justificada, si pensem que el país porta per nom Suècia, i el mort, Olof Palme.